

Locuintia Redactorului

si
Cancelaria Redactiuniic in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru primí decatu numai de la corespondentii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esí Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 6 „ „
Pre anulu intregu 12 „ „

Pentru Roman'ia:
prea-intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In locul deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Bucuresci, 21/9 aug. 1870.

Societatea academica romana a tienuu pan' acum siese siedintie.

Siedinti'a prima de la 13/1 aug. a fostu mai multu numai o siedintia de deschidera sesiunii anului curentu 1870.

D'intre membri au fostu presenti numai cinci, si anume domni: A. Treb. Laurianu, A. Papiu Ilarianu, Ios. Hodosiu, G. Sionu si I. Caragiani.

Fiindu ca presedintele Societatii, I. Heliade Radulescu, demissionase, ér' vice-presedintele T. Cipariu a anuciatu ca, fiindu morbosu, nu va poté veni la Bucuresci, asié dlu Laurianu, ca secretariu generalu si ca membru mai inaintatu in etate, a ocupatu scaunulu de presedinte si, salutandu pre membrii adunati, a dechiaratu sesiunea anului 1870 de deschisa. A facutu apoi o scurta relatiune verbale despre lucrurile delegatiunei d'in anulu espiratu, arctandu ca fondulu Societatii suie asta-di aprope la 200,000 lei, si ca d'in dictionariu si glossariu s'au tiparitu cinci cole, si s'au tiparitu si analele Societatii pana la sesiunea anului curentu.

Acésta comunicatiune s'a luatu spre sciintia si pana ce delegatiunea, conformu regulamenului, va dá Societatii raportu formalu in siedintia plenaria.

Dlu Hodosiu, ca si in anii trecuti, s'a alesu secretariu ad hoc, si s'a insarcinatu cu redactarea processelor verbali.

A duo'a siedintia s'a tienuu in 15/3 aug.

La acésta siedintia a luatu parte si domni Baritiu si Massimu, cari in acea di dimineti'a sosisera la Bucuresci.

Presedintele Laurianu comunica ca dnii Romanu, Babesiu si Urechia l'au insciintiatu, ca preste pucine dile voru sosi aici spre a luá parte la siedintiele Societatii.

Dupa sosirea acestoru domni membri, Societatea va fi in numeru de a poté tiené siedintia plenaria.

Pan' atunci, membrii presenti, conformu statutelor, s'au declarat inunuti in sectiune filologica, si au luatu in discussiune proiectulu de dictionariu lucratu de comisiunea numita anulu trecut.

Dlu Laurianu, presintandu sectiunei proiectulu de dictionariu, a desvoltatu principiile urmate de comisiune in lucrarea dictionariului. Anume ca: corpulu cuvintelor remane intregu; derivatele nu causédia modificare in corpulu cuvintelor; tipulu verbulu se pune in infinitivu; la verbele neregularie, precum si la celle de a II. si III. conjugatiune, se inséмна timpurile primitive; la verbele de I. si IV. conjugatiune, cari formédia presente in ediu séu escu, se inséмна acésta forma; si altele cari se voru specificá in prefatiunea dictionariului.

Lucrarea preste totu este pre-indestulitoria; sectiunea intréga o-a admiratu, si a felicitatu pre auctori.

Discussiunea generale, la care au luatu parte toti membri, s'a invertitu mai multu a supr'a cestiunei: daca in dictionariu sunt de a se admite ori ba cuvinte cari asta-di nu sunt inca in usu la romani, si despre cari nici nu se pote presu-pune ca se voru introduce vre-odata? Si apoi a supr'a terminatiunii ione in locu de iunc, precum: natiune, ratiune, etc. cestiunea a remasu a se decide la cuvintele respective; si lucrarea s'a adoptatu in unanimitate de base la desbaterea speciale.

In siedintiele III., IV., V. si VI. a urmatu desbaterea speciale, si va urmá inca in vre-o cinci, siese séu si mai multe siedintie.

Desbaterile sunt forte interesante si instructive, precum se va vedé d'in publicarea processelor verbali.

De la siedinti'a V. inainte a inceputu si dlu V. A. Urechia a luá parte la lucrurile Societatii. In totulu sunt optu membri pesenti acum.

Totu in acea siedintia s'a adoptatu unu programu de lucrari, care se resume in urmatoriile:

1) desbaterea proiectului de dictionariu, care este la ordinea dilei; 2) raportulu delegatiunei despre lucrurile ei d'in anulu espiratu; 3) cerceterea compturilor anului trecut; 4) facerea budgetului pre anulu viitoriu; 5) cetirea discursului de receptiune a dlui Sionu, si cetirea respunsului dlui Urechia la discursulu recipiendariului; 6) cetirea discursului de receptiune a dlui Cogalniceanu, si cetirea respunsului dlui Ionescu la discursulu recipiendariului; 7) pronunsierea acestoru discurse si respunsuri in siedintia publica; 8) luarea mesurilor pentru publicarea operei lui Dimitrie Cantemiru: „Descriptio Moldaviae.”

Dlu Caragiani va presintá colectiunea sa de cuvinte macedoniane, éra dlu Sionu colectiunea de cuvinte agronomice, cu care se insarcinasera anulu trecut.

Siedintiele se tienu de la 12 ore pana la 5. Máne va fi siedintia, si se va continuá desbaterea speciale a supr'a lucrarei dictionariului.

Estragemu d'in una epistola privata, dto Bucuresci, 9/21 aug., urmatoriile linee, cari confirma simpatiele generala a le Romaniloru pentru Francia si reducu la adeverat'a loru valore tote temerile nefundate si pusilanime ale guvernului Lepureanu pentru unele miscári presupuse in Ploiesti si Bucuresci, cu cari numitul guvernul alarmá lumea:

Lumea romana de aici si d'in tota tier'a a fostu forte consternata candu a ajunsu scirea despre invingerele prussailoru contra francesiloru. Toti Bucurescii si tota tier'a erau in doiu. Simpatiele Romaniloru de aici pentru marea si eroica natiune franceza sunt nedescriptibili. Totu sufletulu porta celu mai viu interesu pentru invingerea francesiloru; ca ei acésta invingere este si va fi invingerea natiunitatiloru contra opressoriloru. Lumea este mai animata si mai vesela de candu au sositu scirile despre invingerele francesiloru. Fia care, betranu, tineru, cetatianu, oficialu, are câte una depesia copiata; si daca te intelnesci cu elu, te opresce si ti-o aréta si ti-o explica, si merge mai departe spre a o aréta si explicá mai departe.

Ieri toti Bucurescii erau in miscare.

O imprudenta miscare la Bucuresci, a alarmatu guvernulu, si guvernulu, in lasatatea sa, striga ca „piere tier'a”, si arestéza d'a valn'a, precum vei vedé d'in „Romanulu” de asta-di. Totulu inse, se reduce la „nimicu”.

De pre campulu resbelului.

Scirile venite de pre campulu bataliei ni spunu, ca armat'a franceza a parasitu degiá castrelu de la Chálons, retragundu-se spre fortificatiunile de la Parisu; principele de corona o urmáresce, si asié preste putiene dile va avé éra-si locu una lovire mare. In Francia esiste sperantia mare; conformu sciriloru mai recinti, in Vogesele Elsatiei s'au organizatu guerillele, cari nelinicescu trupele mai miche ale prusianiloru; inse si de la trupele requirare de nou se accepta rezultate mari, si se crede, ca maresialulu Bazaine a provocatu cu intentiune armat'a nemtiesca la lupta in tienutul Metz-ului, pentru ca se-si organizeze trupele. Una epistola privata a unui francesu, tramisa d'in Parisu, spune urmatoriile:

Crede se in stánetate, ca Francia este perduta, ca pentru noi a batutu or'a d'in urma; inse noi, cari ni-cunoscemu patri'a, si cari avemu consciintia deplina si linisita despre mediu-locele nostre de resbelu, sperámu, ba suitemu convinsi, ca d'intre omenii, cari au cutezatu a calcá pre pamentulu nostru, putieni, forte putieni si-voru mai [revedé] patri'a loru. [Surprinderea, carea au adúto cu sine perderile suferite de trupele nostre, a d'sparutu acum'a; se inarmeza toti, si preste putieniu intrega natiunea va stá sub arme.

De o cam data, maresialulu Mac-Mahon are sub comand'a sa 120.000 fetiori. Soldatii veterani,

necasatoriti si fara copfi, conchiamati de nou, toti fetiori de 25—35 ani, se potu specificá la 200.000. Batalionele a patru-lea ale regimentelor 100 de linia sunt organizate degiá si forméza 33 regimente, va se dica 70.000 fetiori, 90.000 fetiori d'in class'a de etate d'in 1869 au sositu la depouri de 14 dile, si voru suplini pre cei morti. Dupa acesti-a stá gard'a mobile cu 500.000 fetiori si class'a de etate d'in 1870, carea consiste d'in 300.000 fetiori teneri si robusti. In fine, cátra acesti-a e a se mai computá si gard'a natiunala stabile, carea consiste numai in Parisu d'in 200.000 fetiori, si aceste nu sunt inca tote! In Parisu mai stáu inca 10.000 canonieri marinari, 6000 douanieri (vigilie vamali), gard'a parisiana, sergentii cetatii si 100.000 pioneri d'in tota Francia, fiindu acesti d'in urma mai toti soldati quitati! Afara de acesti-a, mai avemu inca venatori, paditori de padure, etc.

Diuariele d'in Berolinu publica urmatoriulu raportu, cu datulu Pont à Mousson, 20. aug.: De la diu'a saingerca d'in 18. aug. a fitevenitu pre intrega linia, celu putieniu in aparintia, linisce perfecta. Celu putieniu ieri nu s'a intemplatu nemica in jurulu Metz-ului, si pana in momentulu presinte nu a venitu nici una scire despre vre-unu angagiamentu. Se scie, ca miscárele si luptele acestoru 8 dile d'in urma au avutu de scopu taiarea armatei franceze de cátra liniile ei de retragere si inchiderea ei la Metz. — Resultatulu acestu-a l'au avutu luptele d'in 16. si 18. augustu. Ce e dreptu, elu fit obtienutu cu sacrificie forte mari, si de multe ori erá dubiu, mai alesu in 18. aug., candu corpulu alu treile de armata avú a se luptá contra unei poteri enorme a inimiculu. Francesii, cari totu-de-un'a s'au luptatu bine, au resistatu de asta-data mai tare de cátu pana aci. Increderea imperatului Napo'emii in armele sale n'a fostu nefundata. Pre aici poti vorbi in tota diu'a cu sute de oficieri si soldati, cari constata unanimu, ca Chassepots-ulu si mitrailleusele sunt arme terribile. Francesii incepu foculu in departari atátu de mari, incátu trupele nemtiesci, inainte de a se apropiá, suferu totu-de-un'a cele mai mari perderi.

Unu raportu prussescu despre lupt'a de la Rezonville contine urmatoriile date: D'in spusele militariloru storsi pana la estremitate se poteá iatielege violintia extra-ordinaria a luptei, in carea s'a parutu, ca francesii si-au reaflatu, prim'a data de la inceperea resbelului, energia loru de mai innainte, si ce'a ce spunu trupele se constata prin multimea cea mare a mortiloru si prin sirele cele lunge ale raniloru. Dorere, perderile stau in proportiune cu marimea rezultatului. — Ataculu d'in urma alu divisiunei 3. (generalulu Hartmann) si alu corpului alu duoile de armata, sub conducerea personala a generalului Fransecky, intre-prinsu contra aradicatureloru d'in deretrulu Gravelottei, pre ale caroru-a coste francesii au taiatu, in treie etagiuri, siantiri, éra culmele le-au fostu ocupatu cu artileria multa, se díce a fi fostu aspectulu celu mai terribilu, ce lu-cunosce istori'a tempului nou de la perfectiunarea armelor, si cu tote aceste elu a fostu victoriosu, asié in cátu cetatea Metz se afla asta-di inchisa cu totul.

Unu altu raportu prussescu ni spune despre terribila lupta de la Metz urmatoriile: Innaintarea trupelor nostre contra pusetiunei ocupate de francesi a urmatu cu perderi grele; nenumerate victime cadiura degiá la inceperea mersului; ele luara dimensiuni gigantice, candu nemtii parasira terenulu ocupatu si intrara pre siesu. Fetiorii nostri fure acoperiti inca in decursulu mersului de glontiele d'in mitrailleuse-le francesiloru; inse in butulu toturoru acestoru perderi dorose ei innaintara cu rapediune. La polele pusetiunei inimice se incepu unu omoru infricosiatu. Centrulu trebú asaltatu fara neci una acoperire, pre candu in arip'a stanga s'a facutu incercarea d'a ocupá prin una lupta de artileria pusetiunea inimiculu, carea se basá pre una padure désa.

Centrulu, respective drumulu ce duceá prin pusetiunea inimica, fit dominatu in vírfu de una

causa de piatra, prevediuta cu crestature pentru impuscatura, si de una gramada de piatra. De asemenea si unele case de lemnu fure intarite din partea francesilor. Pusetiunea era neinvingibila. Lupta era lungu tempu dubia si sangele fetiorilor nostri curgea in torinti, precandu francesii au suferitu perdi forte neinsemnate. In fine, se ocupa primulul virfu alu aradicatureloru si abie scapa de morte a trei-a parte d'ntre francesi. Dupa acea se desvoluta una lupta terribila pentru gramada si casa de pietre, inse, dupa sacrificie mari, si aceste impededaminte fure ocupate, si francesii fure respinsi spre siesu in fuga selbatega si cu perdi infioratorie. Aici stagna lupta: noi steteramu innainte-a unei noue pusetiuni a francesilor; trupele erau forte tare obosite, si inca totu nu ajunsese grosulu armatei principelui Fridericu Carolu.

Situatiunea fu un'a dintre cele mai serioase; presentiamu ca perdemu lupta, fiindu ca pareu imposibilu a obtiene pusetiunea in faci'inimicului mai tare. Unele regimente nemtiesci fure mai de totu sfaramate in decursulu luptei; am vedutu sp. es. pre unu capitanu greu ranitu din regimentulu alu 67, adunandu-si batalionulu seu sfaramat si doue stindarde; inse cei coadunati abie au facutu sum'a de 200 fetiori. Era unu momentu terribilu si petrun-dictoriu. Abie in momentulu din urma a intratu in lupta si grosulu princepulu, care ajunsese degia, si numai decatu francesii fure respinsi din tote pusetiunile, si remastiele armatei loru s'au retrasu spre Metz in masse desorganizate. — Unu raportu prusescu alu siefului statulu generalu, venitu din cartirulu principelu de la Maizerai, in Munchu, si datatu din 20. aug., contine: Lupta de la Rezonville s'a inceputu la 9 ore pre arip'a stanga; gardele prusesci au intratu mai antaiu in lupta, fiindu ajutate de unu corpu de armata. Inimiculu a avuta pusetiune tare cu baterie mascate. Gardele au atacatu cu violentia, inse, dupa una lupta forte sangerosa, fure respinse cu perdi enorme. Intre acestea s'a transmisu in lupta unu altu corpu de armata, si asié lupta s'a reinitu cu focu infioratoriu si bravura. Preste trei ore nu se potu ocupa nici una palma de terenu; francesii au manifestatu unu bravura admirabila; artileria loru a devastatu in modu terribilu patru-anghiurile nostre, asié incatu mai multe regimente fure, asié dicundu, mai decimate. In tempulu acestu-a, unu corpu integru de armata fu dirigatu, pentru a atacá pre inimicu in flanc'a cea drepta, ce'a ce a si succesu dupa una miscare laterale de patru ore in unu terenu restrinsu. Inimiculu fu acum'a atacatu de tote corpurile, si respinsu din pusetiunile lui; inse s'a postatu in padurile d'nderetru, prestandu de repetite ori resistintia energiosa, asié incatu si pusetiunea acest'a trebui se se iee cu asaltu, cu care ocaziune amu suferitu in modu infioratoriu de foculu artileriei. De asemenea si trei sate trebui atacate cu asaltu, in cari fia care casa fu atatu de energiosu apearata de inimicu, incatu asaltatorii trebui substituiti de trei-ori. Unu regimentu de cavaleria, care innainta pre tare in focu, fu sfaramat cu totulu la Gravelotte, colonelulu lui cadu mortu, era stindardulu regimentulu remase in manele inimicului. Corpulu sasescu de armata inca a suferitu tare. Perderile aloru cinci corpuru, cari s'au luptatu in 18. aug., facu, conformu raporturilor venite, preste 50.000 fetiori. Inimiculu, care a fostu aco-peritu, nu are perdi atatu de mari, de-si acele, dupa spusele prisionieriloru, sunt insemnate.

Aceste sunt datele venite pana acum'a despre marea si terribila lupta din 18. augustu, si, precum se vede, tote au unulu si acela-si sorginte prusianu. Cu tote aceste inse nu incapa nici una indoieala, ca ambe partile s'au luptatu cu violentia si amaretiune mare, si sangele au cursu in torinti.

Unu telegrama privatu din Stuttgart, cu datulu 24. augustu, contine: Scirile de la armata spunu, ca trupele, innainte de a-si poté continua operatiunile, au trebuit se pauseze cate-va zile, parte pentru completarea cadreloru loru, parte din caus'a oboselei celei mari si pentru tempulu celu ploiosu. Majorulu Friess care, reintorcundu-se de la armata, a sositu asta-di aici, si a fostu martore oculatu alu luptei de la 18. aug., spune, ca inca nici una lupta nu pote areta una versare de sange mai infioratoria, ca si lupta din 18. aug. Se dice, ca francesii au resistatu in modu terribilu. Armata prusiana a fostu de doue ori mai mare de catu a inimicului, inse pre langa totu conducerea buna si conduit'a escelinta nu poté reusi; numai dupa-ce fu incungurata una aripa a francesiloru, noroculu armelor se intorse pre partea prusiloru, inse francesii resistara si aci in modu extra-ordinariu. Majorulu Friess afirma, ca spre Metz s'ar fi respinsu numai una parte mica a francesiloru, era celelalte despartiminte si-au continuatu retragerea fara nici una impede-care.

Pre campulu de bataia de la Gravelotte, unde trupele stateau in masse, mortii si raniti fure cu sutele gramaditi preste olalta; despre transportarea loru nece n'a fostu vorba pana in diu'a urmatoria; multi raniti, cari au remasu preste nopte pre campulu luptei, au si moritu acolo. Armata prusesca a cantonatu pre campulu de resbelu si in jurulu lui. Dupa lupta s'a tienutu unu consiliu de resbelu. Se afirma, ca perderile se urea la 50.000 fetiori.

Scirile mai recinti spunu, ca una parte a armatei generalulu Steinmetz s'a substituitu degia prin Landwehr. Pre candu cestu din urma se intrebuintieza la asediarea Metz-ului, trupele generalulu Steinmetz innainteza dupa principele de corona, spre a se intruni cu trupele lui pentru asediarea Parisulu. Principele Fridericu Carolu a primitu conducerea operatiuniloru de la Metz. Sub comand'a lui se intrunescu 120.000 militari de linia si 150.000 fetiori din Landwehr-ulu prusescu si sasescu. Numerulu morbosiloru din spitalele germane campestre se specifica la 18—19.000 fetiori. Dintre raniti s'au transportatu pana acum'a in lazarete cam la 70.000 fetiori. — Asediarea Strassburg-ului face progrese forte neinsemnate. Tunurile din forteretia cauzeza intre asediatori stricțiuni extra-ordinarie.

Una depesia din Berolinu, cu datulu 25. augustu, spune: Cartirulu principalu alu regelui s'a transpusu, de la Pont à Mousson, la Bar le Duc. Corpurile din armata prima si a doua remanu contr'a maresialulu Bazaine, era celelalte parti ale armatei nemtiesci innainteza spre Parisu. — Unu telegramu din Brusselu, datatu din 25. aug., ni spune ca castrulu de la Châlons fu dearsu; primariulu din Châlons a provocatu pre locuitori, ca se retiena de la veri-ce inimizetia facia de inimicu. Avangardele prusesci s'au ivitu innainteza cetatii Tsoyes.

Din Parisu primiramu doue telegrame, d'ntre cari celu d'antaiu contine: Parisu, 25. augustu. Despre maresialulu Bazaine nu avem inca nici una scire oficiala. Din contra e fapta, ca una parte preste 60.000 fetiori din armata lui s'a intrunitu cu trupele maresialulu Mac-Mahon. Celu-alaltu telegramu, cu datulu Parisu, 25. aug., spune: Despartiminte tari din cavaleria prusiana au ocupatu cetatea Doulevant, in Haute-Marne, si tienutulu ei. 150 cavaleristi prusesci, sositu la Châlons, s'au reintorsu nderetru numai decatu si au parasitu Châlons-ulu. La St. Remy, langa fluviulu Marne, campéza prusi. Doue batalione de garda mobila, carea se afla in garnison'a din Toul, facundu unu asaltu din cetate, au causatu inimicului perdi mari. Alte sciri, venite din Vassy, spunu, ca trupele francesi s'au intrunitu degia. Avangardele corpuriloru de armata ale generaliloru Faily si Decaen au trecut degia, in 22. aug. sera, preste fluviulu Moselu, si s'au impreunatu, la St. Menhould, cu arip'a stanga a armatei maresialulu Mac-Mahon; Canrobert, care conduce arrieregard'a, li urméza.

Generalulu Trochu, primindu comand'a trupelor din Parisu, adresá in 19. l. c. urmatoria proclamatiune aldurosa cãtra locuitorii din Parisu:

„Locuitori ai Parisulu!

In pericolu in care se afla tier'a, sum numitu guvernatorulu alu Parisulu si comandante supremu alu trupelor insarcinate cu apeararea capitalei in stare de asediu. Parisulu si-apuca rolulu ce i apartiene si voiescu a fi centrulu nesuintelor mari, sacrificieloru mari si esemplorulu mari. Eu me insotiescu la tote aceste din tota anim'a mea: acest'a va fi onorea vietiei mele si incoronarea splendida a unei cariere carea a remasu necunoscuta celor mai multi dintre voi pana in diu'a de asta-di.

Eu am cea mai deplina credintia in succesulu intreprinderi nostre gloriose; inse sub una conditiune alu carei-a caracteru este imperiosu, absolutu, si fara de carea nesuintele nostre comune ara fi nepotintiose: voiescu se verbescu de ordinea buna, si intielegu prin acest'a nu numai leniscea de pre strade, ci leniscea vetreloru vostre, spiritelorlu vostre, respectarea ordinatiuniloru autoritatii raspunsabile, resemnatiunea facia cu nenorocirile neseeparabile de situatiune; si, in fine, serenitatea grava si serioasa a unei mari natiuni militare carea iea in man'a sa cu una firma resolutiune, in impregiurarii solemne, conducerea destineloru sale.

Si, pentru a asigurá situatiunei acestu echilibriu atatu de doritu, eu nu voiu intrebuintia puterea ce mi-o dá starea de asediu si legea, ci o voiu cere de la patriotismulu vostru, o voiu casciga de la increderea voastra, ca-ci eu insu-mi voiu areta poporatiunei din Parisu una incredere nemarginita. Apellezu la toti omenii de tote partite, ca-ci eu insu-mi, precum se scie in armata, nu me tienu de nece una partita decatu de cea a tierci. Apellezu la devotamentulu loru. I rogu ca, prin puterea loru mo-

rale de voler ze pre cei impacienti, cari nu s'aru poté moe a pe in-nsi-si, si se pedepsesca prin manele loru proprie pre acci omeni cari nu se tienu de nece una partita si cari nu voiu in nenorocirile publice decatu ocaziunea de a-si satisfac poftele loru detestabile.

Si, pentru a mi indeplini opera, dupa carea, afirmu, voiu reintra in obscuritatea de unde am esitu, eu adoptu un'a din vechiele devise a le provinciei Bretania (Bretagne), unde m'am nascutu:

„Cu ajutorulu lui Ddieu, pentru patria!”

Parisu, 18. augustu 1870.

Generalulu Trochu.”

D'uariulu „de Tempus“ a doritu unele explicatiuni la cate-va pasagie din proclamatiunea, ce o publicaramu aci. Generalulu Trochu, de parte de a dispreatiu press'a, voindu a dá explicatiunile cerute, adresá diuariulu „de Tempus“ una epistola pre-interesante, din tote punctele de vedere, din carea scotemu urmatoriile pasagie, cari voru fi instructive si pentru omnipotenti nostri austro-magiari:

„Tota viet'a mea, am fostu omulu discutiunei libere, si, la explicatiunile ce le doriti, voiu espune tota profesiunea mea de credintia.

„Smint'a tuturor guvernelor, pre cari le am cunoscutu, a fostu de a considerá fortia ca ultim'a ratiune a potestatii. Tote, in diferite graduri, au pusu in categoria a dou'a adeverata fortia, singur'a carea pote fi eficace in tote tempurile, singur'a carea pote fi decisiva candu este vorba de a resolve problemele grele cari agita civilizatiunea: fortia morale.

„Tote guvernele, in diferite graduri, au fostu personali, neintielegundu, ca puterea nepersonale, carea se considera numai ca una delegatiune a natiunei; carea nu concepe si nu luca decatu in interesulu natiunei, nici una data in alu seu propriu; carea se supune tuturor controlorlu ce natiunea i le aplica, si carea le respecta pentru salvarea acestei-a; carea este loiale, sincera, zelosa pentru binele publicu si profeseza onestitatea publica, — este singur'a putere morale, pre carea o-am definitu.

„In acestu sensu am vorbitu poporatiunei din Parisu; in acestu sensu am vietuita, si, in catu mi-au ajutat puterile si pusetiunea mea, in acestu sensu am combatutu gresielele cari au adusu tier'a in starea trista de asta-di.

„Am cerutu concursulu omeniloru de tote partite, oferindu-li pre alu meu gratuitu, fara reserva, si precum am dsu, — ca-ci n'am potutu dice mai multu, — din tota anim'a mea. — Si, éca cum am intielesu eu acestu concursu moralu.

„Ide'a de a manu-tiene ordinea prin puterea baionetei si a sabiei, in Parisulu aruncatu in cele mai legitime ingrigiri si agitatiuni, me inflozeza si me ingretiosieza.

„Ide'a inse de a manu-tiene ordinea prin puterea patriotismulu, care se esprime liberu, a onorei si a sentimentulu periceloru evidente ale tierci, me imple de sperantia si de serenitate. Inse problem'a este grea: nu o potu resolve singuru. Eu o voiu poté resolve cu sprigunulu tuturoru acelorlu cari au credintia si convictiunea, pre cari le exprim u aci.

„Acest'a am numitu-o eu „concursu moralu.”

„Inse pote se sosesca unu momentu candu Parisulu, amenintatu in tota intinderea periferiei sale si periclitatu prin incercarile unui asediu, va agiunge, asié dicundu, in man'a acelei clasei specialu de nimernici „cari vedu in nenorocirile publice numai ocaziunea de a a-si satisfac poftele lor detestabile.”

„Se scie, ca acesti-a vagabundeza prin cetatea inspaientata, striga: „Suntemu tradati!” intra in case si le jafuescu. Pre acesti-a am voitu eu a-i recomandá omeniloru onesti, ca se-i prinda de guleru, in absintia puterei publice, carea atunci va fi la sianturile cetatii, — éca totu.”

Generalulu Trochu.”

Prim'a adunare poporale in caus'a autonomiei besericee dreptu-credintiose in Bucovin'a,

tienuta in Cerneuti, in 11.23. iuniu 1870.

De mai multu de doue diecenie, intieligintia poporatiunei dreptu-credintiose din Bucovin'a a starnitu, prin felurite cereri pre la locurile competente, pentru recastigare autonomiei besericesci, radiemandu-se totu de-a-una pre asediamentele besericesci, pre recerintiele timpalui de facia si, in fine, pre legile fundamentale de statu.

Insu-si venerabilulu Consistoriu, d'impreuna cu Santia Sa episcopulu Bucovinei, in lun'a lui iuliu anul tre-cutu, a inaintatu inaltulu ministeriu din Vien'a unu raportu in acesta privintia, conformu dorintelorlu rostite de diecesani, si urmatu de unu proiectu de lege de 45 de articuli, prin carele a cerutu cu totu-a-dinsulu realizarea deplinei autonomii besericesci.

a respunsu la acestu raportu consistorialu si la

repetitele cereri ale diecesanilor, a sosit unu emisu ministerialu d'intr'a 11. ianuaru a. e., si in urma mai multe alte decisiuni in privinta administrării averii besericesci, adeca a „fondului religiosu”, cari tote au aruncatu spaima si ingrigire in poporatiunea dreptu-credintios d'in tiera pentru viitorulu, dreptulu si averea besericeci ei strabune.

Aceste ingrigiri au indemnatu pre mai multi barbati de bine si prevedietori a se adunã in Cerneutu la una svatuire comuna. Acêsta adunare privata, compusa d'in barbati d'in tote stările in numeru de 28, s'a tîenutu in 6/25 aprilu a. e., tocmã in diu'a de „Buna-Vestire.”

Cu totii ca într'unu cugetu au recunoscutu pericolulu celu mare, in care ne aflăm cu drepturile autonomiei besericeci nostre, precum si trebuintia cea mai neapărata de a face pasi comuni, energiei si solidari in contr'a tuturoru incercãrilor de a ni denegã, de a nu ni dã, sãu de a ni schimonosã drepturile nostre de autonomia besericesca.

Cu totii au crediutu, cã una manifestare unanima d'in partea intregii poporatiuni dreptu-credintiose d'in tiera va descerpã pre contrarii deplinei autonomii besericeci in apucaturele loru nelegiuite de pâna acum'a, si cã i va aduce pote pre calca cea dreapta, si de acêa au si decisu convocarea in orasiulu Cerneutiloru a unei intruniri publice populare, carea singura sã determine pasii ce au sã se faca d'in partea diecesaniloru dreptu-credintiosu pentru recastigarea autonomiei besericesci astu-feliu dupa cum o ceru asiedimentele besericeci, legile fundamentale de stat, recerintiele timpului si dupa cum a fostu propus'o si venerabilulu consistoriu episcopescu in raportulu sãu cãtra ministeriu d'in 6. iuliu 1869.

Parcediendu d'in aceste puncte de vedere, adunarea d'in diu'a „Bunci-Vestire” a alesu d'in mediu-loculu sãu unu Comitету, pre care l'a insarcinatu cu convocarea unei intruniri publice de dreptu-credintiosu si cu punerea la cale a tuturoru preparativelor pentru tînera acelei intruniri.

Acestu comitету s'a constituitu indata, aiegundu-si de presiedinte pre Dlu Dr. Demetriu Bencelã, er' de vice-presiedinte pre Dlu Georgiu Hurmuzachi; a tîenutu unu siru de sidintie, in cari a desbatutu afãtu modulu convocãrii acelei intruniri populare, cãtu si resolutiunile ce a crediutu de caviintia a se supune la deliberarea si decisiunea ei. Apoi a compusu si a expediatu indata cãtra toti preutii si comunele satesci, cãtra toti rãdieai si proprietarii mari, cãtra toti diregutorii, profesorii si investiatorii ortodoxi d'in tiera precum si cãtra cei mai destinsi orasieni de prin diferitele orasie ale tîerei unu apelu de convocare. Totu-odata, comitetulu convocatoriu a tiparitu in limba romana si rutena si a expediatu unu programu pentru intrunirea populare ce s'a tîenutu in Cerneutu intr'a 11/23 iuniu 1870, in caus'a realizãrii autonomiei besericeci dreptu-credintiose d'in Bucovina.

Joi, intr'a 11/23 iuniu 1870, pre la 8 ore demanetia publiculu dreptu-credintiosu a inceputu a se a unã in besericea catedralu d'in Cerneutu, unde s'a celebratu, sãnt'a liturgiã.

De aici-a, poporulu dreptu-credintiosu, in numeru de peste 2000, sãu dupa chipsuintia unor-a, de 3000-4000, intre care ca la 180 de preuti, mai toti patronii besericesci, ampoiati, investiatori, orasieni d'in tote orasiele tîerei, si tierani mai d'in fia-care satu, tramisi anume incoce la comunele loru besericesci, au pornitu in convoiu spre gradin'a publica cãtra localitãtile pentru intrunire.

Cu tote cã publiculu dreptu-credintiosu, venitu de prin tota tiera intr'unu numeru afãtu de mare, cãtu nice nu se acceptase, si cu tote cã comitetulu convocatoriu areã la mãna incuviintierea guvernului, totu-si intrunirea ce s'a potutu tîene afara de localitãti, d'in caus'a cã chiaru in acêsta di de demanetia plouase forte tare si totu etã a plouã si bateã ventu cumplitu. De acêa poporulu dreptu-credintiosu a fostu chiamatu in lãnturu si indata a implutu sal'a cea mare, cinci odãi spatiose de pre impregiu, cari comunicau cu sal'a prin usie si ferestre deschise, si galeria, si una parte a mai remasu inca afara; dar' indata ce s'au inceputu desbaterile si unii d'in ei d'in lãnturu, la mominte potrivite, au esãtu afara spre lãd aeru, cei remasi pre afara au intratu in lãnturu spre a ocupa locurile rarite si asid, totu schimbandu-se, au armatu pâna in fine.

Adunarea d'in Cerneutu d'in 11/23 iuniu 1870 decide:

I. A dechiarã, cã a veditu cu a dencia pãre-e de reu cum tote guvernelle de mai inaintea, in locu de a luã in sãma dupa cuviintia dorintiole ale legiuite si drepturile cerute ale crestineloru resariteni d'in Bucovina, precum si voturile si manifestatiunile celor d'antãiu factori si locuri competente d'in tiera si imperatiã, au crediutu a face mai bine, de a ascultã, in loc d'in cele mai mari afaceri ale tîerei, una birocrãtia, ce nu dorosce inaintarea si inffiorarea besericeci Bucovineci, a nostre a celor ce suntemu de alta lege (stãrgãri sgomotose: Adevratu este!); — care urmare nu pote multumã pre unu poporu credintiosu imperatiiei, si mai de graba este in stare a-i turburã liniscea sufletu-

lui, a-i vatemã sentimentele cele mai scumpe si a-i surpã tota credintia in dreptatea guvernului cãtra fiii besericeci dreptu-credintiose d'in Bucovina (aplaude). Deci dara, provocandu-se Adunarea acêsta la uricele cãtoriloru si ale besericeiloru d'in Bucovina, la prã innalt'a resolutiune a imperatului Iosifu II., d'in 11. decembrie 1781, prin care s'au sancționat conditiunile desfasurate mai apoi prin multe decrete ale ministeriului de resbelu de atunci, ale asid numitului „Hofkriegsrath” despre lucrarea mosieloru besericesci d'in Bucovina numai sub cuventu de administratiune comuna; mai departe, provocandu-se Adunarea la prã innalt'a resolutiune a Maiestãtii Sale imperatului Franciscu I. d'in Tropanu, 18. decembrie 1820, prin care s'a garantatu d'in nou caracterulu neatacãveru confesionalu si menirea cea osebita si forte ingrãdita a fondului religiosu gr. or. d'in Bucovina; si, in fine, intemeiandu-se pre constitutiune, care asecura si besericeci resariteni dreptulu de autonomia in administrare: Adunarea protesta in contr'a a ori-ce prejudetiu nefavorabilu, si in contr'a tuturoru urmãrilor stricãtiose, cari s'aru potã ivi pentru binele besericeci gr. or. d'in Bucovina, pentru tote drepturile ei, anume pentru dreptulu ei a supr'a fondului gr. or. d'in Bucovina, cu unu cuventu, pentru deplina ei autonomia, — fia aceste urmãri d'in ori-ce felu de ordinatii si mesure administrative, d'in timpul trecutu sãu viitoru, — d'in ori-ce ordinatii si mesure, cari aru fi in contradicere cu resolutiunile imperatesci mentiuente mai susu si cu constitutiunea d'in 21. decembrie 1867, sãu cari nu s'aru fi infintiatu pre cale legale sãu constitutiunale (aplaude prelungite).

II. Sã se tramita cu grabire una noua adresa d'in partea acelei Adunãri cãtra consiliulu de ministri la Viena, cerundu-si: ca si besericeci resaritului d'in Bucovina sã ajunga a vedã, cã constitutiunea este si pentru diu'a unu a deveru; sã se dã besericeci acesteia autonomia ceruta, deplina si neslabita, — in puterea legei fundamentale de stat despre drepturile generale ale cetãtieniloru, articulu 16, — dreptulu inca totu retienutu pâna in diu'a de asta-di, dreptulu de autonomia, adeca dreptulu de neatarnare de cãtra diregutoriele administrative in afacerile d'in lãnturu, si administrarea fondului religiosu gr. or. d'in Bucovina sub controlulu guvernului imperatescu si cu tote garantiile trebuintose in privinta acêsta; — dar' mai antãiu decãtu tote, pentru ca sã se conchiame cãtu mai curundu unu congresu constitutoriu pentru epãrcia Bucovineci, compusu prin alegori libere d'in preuti si d'in mireni, dupa modulu cum s'a urmatu in privinta acêsta, cu voia imperatescu, si in Ungaria, facia cu sororile beserice romane si serbesca, — cã-ci numai unu congresu besericescu constitutoriu are dreptulu si priceperea de a lamuri si stabili autonomia besericeci resaritului d'in Bucovina in marginele asiedimentelor besericeci dreptu-credintiose si conformu cu drepturile cele vechie ale tîerei; precum si cu privire la cerintiele timpului de facia, in impregiurãrile faptice, la trebuintiele epãrciei si la legile de astadi ale statului. Er' in urma sã se inainteze lucrãrile congresului la locurile cele innalte spre a se urmã mai departe in privinta loru, dupa constitutiune, si sã se supuna prã innaltei sanctiuni a Maiestãtii Sale, prã innaltului imperatu (aprobãri d'in tote pãrtile).

III. Totu una-data sã se invite venerabilulu consistoriu gr. or. alu Bucovineci, spre a se insoci cu tota ingrigirea scaunului episcopescu alu tîerei la aceati pasi, si de a sprigini d'in tote puterile d'in partea sa si mai departe stãruintiele pentru a se resolve cãtu mai curundu caus'a cea vitalu a besericeci d'in Bucovina (aprobãri d'in tote pãrtile).

IV. Unu comitету anume alesu de cãtra adunare sã se insarcineze cu indeplinirea decisiuniloru de facia, si pre langa acêsta, comitetulu numitu sã fia indetoratu de a urmãri cursulu aceste cause cu cea mai mare luare aminte, — de a incanoscintã necontentitu pre poporu cã spre elu, — de a conchiama spre acestu scopu, de ar' fi de trebuintia, si in alte pãrti ale tîerei, adunãri publice de poporu, — de a inlaturã ori-ce pedece ce le-ar' intempina elu, si de a intreprinde toti pasi legiuiti si trebuintiosi pentru a ajunge una-data epãrcia dreptu-credintiosu a Bucovineci cãtu mai curundu la autonomia sa (aprobãri si aplaude prelungite).

Dupa cetirea si primirea acestoru propuneri, Dlu Ionu Sbier'a iã cuventulu si multimesce adunãrii pentru acestu lucru afãtu de cumpanitoriu si de mare. Cetesce apoi numele celor 45 barbati, cari au sã compuna noulu comitету, care are sã aduca la implinire tote decisiunile Adunãrii; acesti membri, propusi de comitetulu convocatoriu se primescu toti cu unanimitate si cu aprobãri si aplaude generalu.

Presiedintele constataza primirea propuneri d'in urma, adeca alegerea noului comitету de 45 de barbati, care va avã se aduca la implinire, tote decisiunile adunãrii d'in 11/23 iuniu 1870, si cu acêsta lucrãrile se inchiãia si adunarea se disolve.

Cu tote cã dusmanii besericeci si ai poporului, mari si mici, facisi si ascunsi, au fostu intinsu cu septemane

intrege mai inaintea in tote pãrtile tîerei retițele loru infernale spre a abate pre cei slabi de angeru, er' mai alesu pre poporulu tieranu, de la impartesire la acêsta intrunire publica; cu tote cã sioptele loru erau cari de cari mai captiose si mai seducãtoie, totu-si bunulu sentiu alu poporului si prudintia intielegintiei ce lu-conduceã, au triumfatu cu fala a-supr'a tuturoru intrigeloru si uneltiriloru. Poporulu, d'impreuna cu mfiële spre surprinderea si rusinea contrãriloru, si a luatu parte la desbateri in unire cu frãtia si buna-intielegere. Nici una nota descordanta n'a cutezatu sã turbure in publicu acêsta armonia adevratu fratiesca si crestinesca, intemeiata cu tarã intre toti fiii buni ai patriei prin secole de dfile senine si dulci si de dfile triste, amare si pline de suferintie.

Multi ne credeau plini de egoismu, desbinati si sfãsiati, gat'a ca mieii spre junghiare si prada; dar' geniulu celu bunu, spiritulu crestinismului, ne-au luminatu ca prin farmecu si ne-au strinsu d'in tote unghiurile tîerei la unu locu spre a ne svatuf impreuna pentru salvarea besericeci si a patriei.

Principiele ce s'au desbatutu si adoptatu in unanimitate in acêsta adunare, autonomia comunitãtii crestine, a besericeci dreptu-credintiose d'in tiera in tote ramurele ei de activitate, voru remanã pururea steua conducãtoie a tuturoru fililoru ei sinceri si nimene nu-i va potã abate de la ele.

Gravulu pericolu comunu, cuventãrile cele infocate si bine sentite ce cautau sã lu imprascie prin provocare ia buna intielegere si activitate solidara, unirea in cugete si sentimente ce se aretã d'in tote pãrtile, entusiasmulu nedescrisu ce s'a manifestatu necontentitu de la inceputulu adunãrii pâna la inchiãierea ei, a fostu atãtu de farmecãtoriu, incãtu nu unulu si-inghitã plãnsulu si nu unuia i-curgeau lacrimi de bucuria si de duiosia la acestu spectaculu maretu si neobicitu inca.

Indestularea, multumirea, bucuria si insuflitirea ce stralucia radiosu d'in facie fia-carui-a, au remasu urme nestere in inim'a nostra a tuturor'a, precum si dorintia ferbinte de a ne vedã cãtu mai desu adunãti impreuna spre consultãri comune in tote afacerile, cari atingu de aproape interesele si esistintia nostra.

D'in Chioru.

Perirea ta d'in tine, Israele!

A retacã pecatele de-a-propelui, a mascã cu velulu intunecului abuzurile si crimele, ar' insemnã a fi complicele acelor'a. A nu recenseã manevrele meschine si a nu scote la lumina tendintiele periculoase pentru natiune, ar' fi pecatu de morte!

Èta, fratiloru Chiorani, motivele principali, èta moral'a, ce mi-impune, — fãra a fi judecatu cã dõra mi calumniadu sãu insultu cuibulu, — sacr'a detorintia, de a aretã lumea pecatele violinte ce se comitu aici, pre cont'a natiunei.

Eu, fratiloru, sciũ sentã dorerea, dar' nu potũ suferã infamia carea mai de unu deceniu ne timbreza.

Trei ani sunt, fratiloru, decandu sunteti instrumente vile arbitriulu despoticu alu lui Ujfalussy; totu atãtia ani sunt decandu, sfarnãndu gratiele acestui omu vestitu prin jesuitismulu sãu, v'ati renegatu sentiulu natiunãlu.

Acolo ati ajunsu, fratiloru chiorani, cãtu acum, pentru unu surisu marsiavu si siarlãtanu de alu lui Ujfalussy, v'ati vindã si partea d'in rãiu, — dacã o-ati avã.

Au nu ve cuprinde sfiela, fratiloru, candu clicariulu Dvostre are audaciã necalificãbile de a ve profetã inainte, cã Comitetulu districtului, care are a se constitui pre bas'a legei noue municipale, va profesã acelea-si principie politice, ce le profesadia de presintu nãsce ciogogari, fãpture orbe, culesse depre stradele tîerei.

Eramu sã relatãdiu despre congregatiunea generale a Chiorului, tîenuta in 2, 3. si 4. l. c.; inse ce!? idolãtria ujfalusiana, obedientia orba, șarvilismu gresnicu, inertia cea mai culpãbile: aceste sunt caracteristiciele marcalului chioranu. Scie lumea totã, cã frãtii chiorani n'aru cascã gur'a ca sã vorbeasca inainte-a fiintiei lui Ujfalussy pentru cãtu bunu e in tiera.

Amu numai atãta de observatu la epigram'a presidiala a lui Ujfalussy, cã asta-di n'a anunciatu cu atãta focu si entusiasmu lucrãrile avantajiose mai prospete a le dietei, respective ale partidei deakiane, ci cu o voce tremurãnda, abiã resuflãndu, ca-si cum ar' patimã de friguri, notificã resbelulu celoru mai culte si potãnte popore ale Europei.

E caracteristicu, cã magiarii nu s'au temutu neci candu asid ca asta-di de bataia; totã vitegã antica li-a desciasu in calcãie; voru vedã si inca de acum inainte, unde i va duce despotismulu, arbitriulu, orbiã si trufia loru; numai cã me temu cã va fi: tãrde post festa. Dar' sã revenim la obiectu:

Esplorãtorii si lingãii lui Ujfalussy se nesuescu a estirpã cu totulu sentiulu romanescu d'intre chiorani; omeniloru acestor'a nu li pasa de nimic'a, ba se demitu, emulãndu, la rolulu celu mai degiositoriu pentru omu, la spionãgiu, numai ca sã casige, dreptu recompensãtiune gratiele Ujfalussyane.

Nepotismul, egoismul și patronatul și-au ajuns culmea în Chișinău. Cine nu se ține de răsădă lingăilor, e condamnat pre verba.

Si sè găciti? Omenii acesti-a, după fericitul Bar-nutiș, pentru-ce adora într'atâtă pre Ujfalussy? Hm! pentru-că sub auspiciile acestui idolu, unulu pre altulu se remunerea cu grosulu, monopolisedia tote dirigatoriile pre cont'a bietiloru cancelisti cari, ne fiindu patronati de nimene, tragu ca boulu in jugu pentru una solutiune lunaria de 15 fl., atunci, candu in budgetulu districtului, pentru 13 cancelisti, s'au aplaciatu câte 30 fl. v. a. la luna, pentru fia-carele; ba, ce e inca mai multu, pre langa tote că trudescu in cancelaria mai bine si de unu anu, nu sunt promovati de feliu, de siguru, pentru că au peccatulu d'a fi romani, până ce nisce trasi impinsi, curaitori, etc., scie Ddiu depre unde, numai pentru că sunt unguri îndata s'au aplicatu in Cancelaria pre langa solutiune de 30 fl. la luna. E'ta dreptatea lui Ujfalussy și a Chioranilor!

Tote aceste sunt inca lapte cu colacu! dar' sè vedi stagnarea, neglijen'tia, regresulu și caotele in tote ramurile administratiunei, și mai vîrtosu nepasarea facia cu instrutiunea poporului: ti-vine sè plangi!

Păna ce inrolatorii lui E'tvös ambla in ruptulu capului cu mregi'a pentru a face scole comunale: până atunci unii d'ntre inspectoriile scoleloru confesiunali facu la gșiecturi cu implerea statutiunilor doctinali, cr' veneratulu ordinariatu stă cu pumnii in sinu. Altcum, despre aceste abuzuri voiu referă cătu de curendu mai detaiatu.

E'ca incon'a trista, e'ca tabloulu incurcaturiloru chiorane!

E'ta, fratiloru chiorani, peccatele ce unu frate, pentru că ve iubescu, vi-le spune in facial!

Nomina sunt odiosa; inse de cum-va trebele voru curge totu in asié dimensiuni orribili, nu voiu intardiă a are'ta lumei, că de unde se impute peceale, că-ei me temu, că va fi tardiu a ne bat pepturile cu mea culpa atunci, candu perirea lui Israelu va fi gat'a prin noi insi-ne. S e a i u.

VARIETATI.

*(Recomendăm D'lu Andrássy) urmatoriile sîre, ce le primim d'in Marmati'a: „Dlu ministru alu honvediloru trage de la ocupatiunile loru economice una multime mare de fetiori, și apoi i lasa de bat-joc'u'a l'umei, sè amble golimani, rupticosi. Dinsulu ar' vré sè aiba armata gioriosa magiara, si n'are cu ce s'o imbrace. Honvedii intruniti aici, in Sig'etu, n'au capetatu nece unu adjustamentu, afara de arme și cusme. Ti-plange irim'a candu i vedi.“ — Nu facemu nece unu comentariu la aceste sîre și la honvedii D'lu Andrássy; ne dore numai că, între acesti honvedii, se afla si romani cari aru merită una sorte și destinatiune mai buna.

*(Noutăți d'in patri'a lui Dragosiu.) Una mână de omenii de altu soi domnesce in Marmati'a a sup'ra Romaniloru; domnesce cu insu-si ajutoriulu Romaniloru; domnesce in tote ramurile vietiei loru natunali-sociali. Acestu-a este faptul dorerosu ce corespundentele nostru d'in Marmati'a ni-lu constata. Spre mangaiare, corespundentele nostru adauge: D'altmintrea, că romanismulu si-va latî și consolidă d'in ce in ce mai multu concuistele sale in patri'a lui Dragosiu, nu me indoiescu, cu atātu mai putin, că poporulu tieranu romanu se descepta, incepe a posedé consciin'ta intereselor sale de vietia, nu mai e, precum a fostu, atātu de strainu pentru scola și instructiune; in scolele normali si gimnasiai d'in Sigethu sunt vre-o 60 elevi romani, mare parte d'in poporu; acestu-a e numeru frumosu, considerandu datele triste inainte de 3—4 ani. Profesorulu de limb'a și religiunea roma d'in Sigethu, d. Ioanu Popu, desvolta totu zelulu; preparandistii es'ti d'in manece d'lu Busit'a nu voru fi infideli chiamarei loru. Vedeti dara, că nu vomu perî, in butulu totoruru tendintieloru dusmane.

*(Maresialulu Leboeuf) care, la inceputulu resbelului d'ntre Franci'a și Prussia, eră comandante supremu alu armatelor francese, și despre care foiele pruscesci respandiseră minciunele că, d'in caus'a sminteloru sale, fû arestatu și datu in judecata, se afla in Parisu și, fiindu insarcinatu cu comand'a unei baterie de mitrailieuse, este gat'a a espiă „gresielele neiertate a le ministrului prin mortea curagiosa a soldatului.“ Asié dara, maresialulu Leboeuf nu si-a gatatu inca socot'a cu prusii.

Sciri electrice.

Petropole, 24. aug. „Diurn. de Petropole“ dechiara scirile despre intervenirea ruso-inglesa, de neadeverate; este sciutu, d'ice numit'a foia, că Rusi'a nu dorește imbutatătirea Franciei, dar' cu tote aceste-a nu existe inca una cointelegere ruso-inglesa in respectulu acestu-a.

Berolinu, 25. aug. „Prov. Corr.“ resumendu casurile resbelului d'ice, că preste putienu timpulu se va incepe asediarea fortaretiei Metz; avangardele pincipelui de corona au ajunsu până la fluviulu Marne la Aube; trupele pincipelui de corona, nu preste multu timpulu, voru cantă pre inemicu inaintea Parisului. — Intre cei caduti in lupt'a d'in 18. l. c. se numera si pincipele Felice de Salm, fostulu ajutorate alu fericitulu imperatu Maximilianu. — Litoralele de nordu si ostu nu mai sunt amenintiate de nice unu periclu; arci-ducele de Mecklenburg, fostu comandante alu armatei litorale, a caletoritu in cartirulu pincipalu alu regelui.

Berolinu, 25. aug. (8 ore demaneti'a. Oficialu.) Bar le Duc, 24. aug. (9 ore ser'a.) Inemiculu a parasitu Châlonulu, armat'a merge necontentu inainte; avangard'a a trecut degiă preste Châlons.

Basel, 25. aug. Armata franceza se retrage de la Châlons la Parisu. Lini'a ferata Basel-Paris este intrerupta la Langres de avangard'a pruscesca. — Trupele helvetiane d'impreuna cu statulu majoru s'au concediatu.

Brusselsa, 25. aug. D'in Parisu se relateza despre una siedinti'a sgomotosa a camerei. Gambetta impută guvernului, că de 14 zile incoace insiela si amagesce Franci'a. I se ide evenimentulu si se inchide siedinti'a. Stang'a a subscrisu unu protestu contra procedurii presiedintelui.

Parisu, 25. aug. (Siedinti'a camerei.) Propunerea lui Kératry s'a respinsu cu 206 contr'a 41 voturi. Gambetta ceru sciri despre resbelu, ministrulu de interne i respunse, că Bazaine a fostu pre-ocupatu si de acc'a n'a potutu raportă despre lupt'a d'in 18. aug., de atunci inse nu s'a mai intemplatu nice una lupta seriosa. Daca trupele franceze au parasitu Châlons-ulu, au facutu acest'a spre a asigură apanarea generale a tieriei. — „Figaro“ anuncia, că impreunarea lui Mac-Mahon cu Bazaine este degiă faptu implinitu.

Praga, 25. aug. La alegerile dietali, cechii au invinsu in tote cercurile de alegere, afara de celu d'in suburbiulu Iosefu. Ieri ser'a s'au intemplatu escese mari, siari-vari la teatrulu și casin'a

germana. Militia a trebuitu sè intrevina spre a curatî stradele; vulnerari nu s'au intemplatu. Camera comerciale d'in Reichenberd n'a relesu pre c. Beust.

Viena, 25. aug. Una depesia a pincipelui Metternich, carea descrie situatiunea militaria a Franciei asié precum intr'adeveru este, a influentiatu forte multu asup'ra tienutei neutrale a Austriei. — „Fremdenbl.“ anuncia, că generalulu Steinmetz i s'a luat comand'a suprema, d'in caus'a, că inaintă pre rapede, ce'a ce costă sacrificie mari și inutile, si i s'a incredintiatu numai unu corpu de armata. Vogel de Falkenstein, care eră sè ide comand'a suprema in loculu lui Steinmetz, a refusat-o d'in consideratiuni de collegialitate. Regele este neconsolabilu d'in caus'a sacrificieloru celoru mari și inutile.

Parisu, 25. aug. Desparteminte tari de cavaleria pruscesca ocupara Douventulu in Haut-Marne și ginru. 150 cavaleristi sosira in Châlons dar' iute se reintorsera inapoi. Doue batalione de garda mobile, cari se afla de garnisona in Toul, causara inemiculu prin una escursiune perderi mari. Trup'a, carea a asediatu cetatea Toul, se retrage spre Nancy. Cetatea Toul se aperă cu mare eroismu, asediatorii au avut mari perderi. Montpayroux a propus in camera dissolverea gardei mobile și impartirea ei in armata activa. Urginti'a acestei propuneri s'a primitu.

Karlsruhe, 25. aug. La Strassburg a duratu ieri tota diu'a și până asta-di demaneti'a la 5 ore una lupta de artileria. Partea dreapta a citadelei și arsenalulu s'au dearsu; in cetate s'a veditu incendiu. In Kehl arsera de nou 20 de case.

Viena, 26. aug. Maiestatea Sa a ordonatu ministeriului de resbelu, ca sè deé desernele mitrailieuselor de sistem'a Gatling in dispusetiunea ministeriului reg. ung. pentru apanarea tieriei, pentru ca sè se procure si pentru armata honvediloru numerulu necesariu de aceste tunuri. — Faimela despre cris'a ministeriale dureza și se alimenteza prin invingerea feudaliloru in Prag'a.

Proprietariu și editoriu **ALESDURU ROMANU**
Redactoru respund. interim. **IONU PORUTIU.**

Tote marfurile cari nu voru conveni O. D. cumperatori au se voru reprimi nu se voru schimbă cu altce, ceea ce dovedesece soliditatea cea mai esacta.

Ornamente fine pentru domne și domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru nou) facu de prisosu pre cele genune pentru că aceste noue fabricatiuni neci in celoru neci in forma (fagon) nu cedu celoru genune, apoi este de insemnatu că nu costa neci a pat'a parte d'in pretulu ce se dă numai pentru forma (fagonulu) celoru genune, deci urmoza de sine că se pote mai adesa ori cumperă ceea ce este mai nou și mai modernu. Insu-si cumperatoriulu pote și amagita cu acestea, atātu sunt de bine limitate.

Celle mai noue ornamente

dupa forma cea mai moderna fabricate d'in auru nou, carele pastreaza colora auria și prin urmoza seamana de mianne cu ornamentele genune, cu pietre imitate sau cu emailu după cum cere fagonulu.

- Brosie** (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1. presfine 1 1 fl. 50, 1 80, 2—2.50.
- Cercei**, fini, 1 pereche. 50, 80 cr. fl. 1. presfine fl. 1.50, 2, 2.50.
- Garnituru intregu, ace, și cercei** 30 cr. fl. 1.20, 1.60, presfine lucrata fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
- Bragiete**, fine, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1. presfine fl. 1.50, 2, 3, 3.50.
- Coliere prefumose**, 1 buc. 50 cr. fl. 1.20 până 1.50.
- Medalione**, fine, 20, 40, 60 cr. presfine 80 cr. fl. 1, 1.50.
- Inele prefumose**, cu osebite pietre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.
- Catene de orologie** pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.
- Catene de gramadi**, fine, fagon venetianu fl. 1.40, 1.80, 2.
- Ace pentru domni** 20, 40, 60, 80 cr.
- Bumbi la camesia** 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.
- Bumbi la maneece** 1 par. 20, 30, 40, 60, 80 cr.
- Bumbi la gulera**, 5 st 10 cr.
- Garnituru intregu, bumbi la camesia și maneece**, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 legatura de atestatoriu de orologie 60, 80 cr. fl. 1.
- Inele de auru genuinu** cu pietre fl. 1, 50 cr., 2 fl. 3.50, 4.
- Catene de argintu**, de 13 probu, aurite prin focu, scurte, fl. 3.50, 4.
- Catene lungu** la gita, tote de 13 pr. fl. 6, 7.
- Medalione de argintu**, 13 pr. aurite in focu și emailate, fl. 2.50, 3.

Ornamente de ocelu moderne

compuse d'in mai multi stili de ocelu finu tecitu.

- 1 brosiu (ace) 40, 60, 80, cr. fl. 1, dte in argintu cuprinsi fl. 1.50, 2, 3.
- 1 par. Cercei. 50, 60, 80, cr. fl. 1, dte in argintu cuprinsi, fl. 1.50, 2, 3, 5, 30.

Ornamente fine de brillante.

Insu-si cumperatoriulu pote și amagita prin aceste ornamente cuprinsa in argintu, procedutu cu substratu auritu și cu acu, brillantele (diamanti) imitati sunt de cristalu de murte sau totutu carole nu porle viuulu focu, sunt și alte imitatiuni de pietre pretioase.

- 1 Brosiu fl. 4, 5, 6.
- 1 par. Cercei fl. 4, 5, 6.
- 1 par. bumbi de camesie fl. 2.50, 3.50, 4.50.
- 1 acu pentru domni fl. 1.50, 2.80, 3.4.
- Inele cu brillante** d'in auru fl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- Crucintite, inime** a se pură la gita fl. 2, 3, 4.

Ornamente de doliu (gele)

negre, forma prefumosa și tienetorie, d'in stiela, letu, lava, și cornu de bibolu.

- 1 Brosiu (ace) 20, 30, 50, 80 cr. fl. 1.
- 1 par. Cercei 25, 35, 50, 60 cr. fl. 1.
- 1 buc. bragiete, 30, 60, 80 cr. fl. 1.
- 1 buc. colicriu la gita, 50, 80 cr. fl. 1.
- 1 catena de orologie, scurta, 25, 30, 60 cr.
- 1 Catena la gita, 30, 80 cr. fl. 1.
- 1 bumbu de camesia, 4 cr.
- 1 par. bumbi la maneece, 15, 20, 30, 40 cr.
- 1 peptine, 20, 40, 60, 80 cr.

Ornamente purarea mirositorie

d'in plante indice, cari pastredia purarea mirosulu naturalu și sunt formate după cea mai noua moda. Acesta ornamente sunt neajunse in eleganta și placute pentru mirosulu celu bunu. — Salonulu, in carele va intră o domna ce porta acest'a garnitura, devine in cate-va minute profumatu.

- 1 brosiu (ace) 60 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 par. Cercei, 80 cr. fl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 bragieta, 50, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50.
- 1 coliera, 60, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
- 1 catena de orologie pentru domni, profumata, fl. 1.40.

Mărfuri de argintu după fagonulu cellu mai nou

proafinu, de 13 pr cu marc'a de aporare, de la oficiulu de i. r. de Vien'a

Numeru pînă cumperatori cu remita de argintu tecitu cu pietre, cercei, bumbi, sau cu petitiuni a potle vindu mărfuri de argintu genuinu cu petitiunile urmatoriile (argintulu tecitu lu schimbam).

1 duzentă cutite de mēsa	fl. 15.—	1 buc. pipernitia, grēn.	fl. 8.50	Luminări de mēsa, cu parochia:	
1 " furecilitie	fl. 15.—	1 " cleese de zaharu	fl. 0.50	7" 8" 9" 10" 12" inaltu	
1 " cutite de dessert.	fl. 10.50	1 " veriga pentru servituri	fl. 4.—		
1 " furecilitie de dessert	fl. 10.50	1 " saravita, simp'a	fl. 5.—		
1 " liguru de maneece, grele,	fl. 55.—	1 " sar. piperu. (duplice)	fl. 10.50		
1 " liguru p'ra copii	fl. 35.—	1 " pocalu pentru oue	fl. 5.—		
1 " liguru de tufes, grele	fl. 26.—	1 " pocalu pentru vinu	fl. 14.—		
1 buc. liguru mare	fl. 18.—	1 " otageru de celin și ocotu	fl. 30.—		
1 " liguru pentru legumi	fl. 12.—	1 " coritlu de pomu și pune lucrare	fl. 20.—		
1 " liguru pentru pesci	fl. 12.—	1 " silignu	fl. 30.—		
1 " structorure de cianu	fl. 5.—	1 " lamina de mană	fl. 9.50		
1 " piside pentru zaharu	fl. 10.—				

Mărfurile insemnate mai susu cu preturile si cantitatile numite sunt de vandare numai in depozitoriulu subsemnatulu. Listele preturiloru pentru tote obiectele se dau gratuite. Va interese pre ori si vine a ved unu exemplariu.

in mouroci'a austriaca acesti artici se afla de vandare numai in depozitoriulu subsemnatulu (13.—15)

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.